

Gárdonyi Gergely

A „kriminálisztika jövője” munkacsoport elképzelései

2013. májusában a Magyar Rendészettudományi Társaság elnökségének döntése értelmében több munkacsoport jött létre „A Magyar Rendészettudományi Társaság jelene és jövője - Stratégiai és Innovációs Projekt” keretében. Ekkor született döntés a „kriminálisztika jövője” elnevezésű munkacsoport megalakításáról is, amely a tagok kiválasztását követően első ülését 2013. szeptember 27-én tartotta.

Az ülésen a tagok megegyeztek abban, hogy a munkacsoport célja tudományszervező tevékenység keretében a kriminálisztika iránt fogékony szakemberek felkutatása. Olyan tudományos fórumok szervezése, amellyel lehetővé válik a kriminálisztika népszerűsítése, és az így megszólított egyetemi hallgatók, pályakezdők, továbbá szakemberek tudományos tevékenységének fokozása is. A tudományszervező tevékenység célja kell, hogy legyen az MRTT tagságának toborzása éppúgy, mint a Társaságon kívüli személyek érdeklődésének felkeltése is.

A munkacsoport leszögezte, hogy első lépésként fel kell kutatni és meg kell szólítani azokat a Társaságon belüli és azon kívüli, a rendészet, valamint az igazságszolgáltatás területén dolgozó szakembereket, akik fogékonyak a kriminálisztika iránt. Ezt követően el kell érni, hogy tudományosan motiváltak legyenek. Ennek érdekében a munkacsoport rövid- és középtávra több javaslatot dolgozott ki.

Ötleként merült fel, hogy elsőként hallgassuk meg más - elsősorban a kriminálisztikával foglalkozó - szakemberek, tudományos kutatók véleményét arról, hogy merre tart a tudományterület, és milyen irányba érdemes kutatómunkát szervezni? Ennek egyik legkézenfekvőbb eszköze a kerekasztal beszélgetés, ahol a meghívottak elmondhatják a véleményüket, majd a közönség is hozzászólásra kap lehetőséget. Meggyőződésem, hogy az ilyen „brain storming” rendkívül hasznos, és az itt elhangzott ötletek használhatóak lesznek a tudományszervező munka során.

Egy – a Társaság keretén belül évi 2-3 alkalommal szervezett – kriminálisztikai pódiumbeszélgetés gondolata is felmerült, budapesti székhellyel, amelyre érdekes, a kriminálisztikai szakterületen emblematikus személyiségek kerülnének meghívásra.

Moderátornak egy állandó személyt kell felkérni, aki a beszélgetésekre felkészül, és azt megfelelő színvonalon levezeti. A beszélgetés során a meghívott vendég életútja és egyes szakmai kérdések kapcsán kifejtett álláspontja állna a középpontban.

A pódiumbeszélgetés célja a kriminalisztika népszerűsítése, és az eziránt fogékony szakemberek felkutatása a hallgatóság soraiból.

Rendkívül fontos a fiatal korosztály megszólítása, amely a munkacsoport megítélése szerint az alábbi módokon lehetséges:

- rendvédelmi szerveknél, egyetemeken, ügyészségeken, bíróságokon kriminalisztikai tárgyú előadások, oktatások szervezése színvonalas szakmai előadók közreműködésével, érdeklődést felkeltő témákkal, esettanulmányokkal (maximum másfél óra időtartamban, munkaidőben);
- az egyetemek jogi és orvosi-, valamint természettudományi karain, továbbá az igazságügyi szerveknél egyébként is megrendezett szakmai programokon igényes, neves előadókkal részt venni, ezt megszervezni (pl. bűnügyi helyszínelési bemutató, kutatók éjszakája, igazságügyi szakértők előadása, esetismertetések a szakértő szemszögéből stb.);
- a tudományos diákköri tevékenység során szükségesnek tartjuk a kriminalisztikai pályamunkákkal a jogi szekció felé történő nyitást, mivel ez elősegítené a kriminalisztika népszerűsítését a jogi karokon;
- egyetemi szakkollégiumok megszólításával a figyelmet fel kell hívni, közös rendezvényeket, szakmai fórumokat kell szervezni.

Indokoltnak látjuk a Belügyi Szemle szerkesztőségével a kapcsolatot felvenni annak érdekében, hogy a korábban létező esettanulmányok rovatot újra lehessen indítani³⁰.

Az érdekes és tanulságos bűnesetek leírása, elemzése rovatszerűen - a Szemlében korábban ismert gyakorlattal ellentétben – nem jelenik meg a folyóiratban. Tapasztalataink szerint ennek oka, hogy a nyomozók nem érdekeltek az esetek megírásában, sokan pedig nem is tudják, hogy van ilyen lehetőség. Ezzel párhuzamosan sok fiatal doktoranduszként vagy csak egyszerű érdeklődőként szívesen kutatna bűnügyekben, és írna meg olyan érdekes eseteket, amelyek a laikus és a szakértő olvasó számára is tanulsággal szolgálnak. *A lehetőséget az*

³⁰ „Bűncselekmények-nyomozások” címmel jelentek meg havonta, egy-két bűnügy nyomozásának tapasztalatait összegző írások éveken át, de hasonlóan esetszerű volt a „Szakértők gyakorlatából” című rovat is.

igénnyel összekapcsolva fel kell kutatni a „jó tollú”, érdeklődő kollégákat, akik vállalják rendszeresen egy-egy ügy feldolgozását, elemzését.

A sikeres felkutatás után a Szemlében újraindítható lenne az esettanulmányok rovata havi rendszerességgel. A munkacsoport két tagját felelőssé lehet tenni ennek koordinálásában.

Fontos a munkacsoport munkájának kommunikációja is, így szükségesnek tartjuk a Társaság honlapjának folyamatos frissítését, amelynek során a munkacsoport(ok) munkáját, tagjait, elérhetőségét, a küldetést, az aktuális témákat, a lebonyolított rendezvényekről fényképeket meg lehet jelentetni.

Keresni kell a felsőoktatási szakmai kapcsolatokat. Fel kell kutatni azokat a működő szakkollégiumokat, amelyek határterületei a kriminalisztikának: pl. orvosi egyetemeken, jogi karokon. Ezekkel a felsőoktatási intézményekben működő szakkollégiumokkal közös rendezvényeket lehet szervezni.

Fel kell kutatni a Rendőrség Tudományos Tanácsán keresztül (titkárok útján) azokat a doktoranduszokat és doktorjelölteket, akik kriminalisztikai témában folytatnak kutatásokat, és mozgósítani kell őket a fentebb említett események, rendezvények megszervezéséhez, vagy csak egyszerű részvételhez.

Valamennyi munkacsoporttag fontosnak tartja, hogy az MRTT éves értekezletén számoljon be a csoport vezetője az egész éves tevékenységről, és az elért eredményekről.

A munkacsoport jelenleg hat főből áll, a tagokat a közreműködésre személyesen kértem fel, amelyet nagy örömmel valamennyien elfogadtak. A tagok között van egy fiatal pályakezdő vizsgálótiszt, egy fiatal doktorandusz, valamint egy olyan, harmincas éveiben járó szakember, aki egy évtizedes krimináltechnikai és néhány év szakértői tapasztalattal rendelkezik, továbbá két középkorú, húsz éves szakmai tapasztalattal bíró kolléga is, akiknek vezetői tapasztalata illetve kutatói előélete van. Meggyőződésem, hogy egy ilyen összetételű munkacsoport, amelynek tagjai ezt a tevékenységet szabadidejükben, a kriminalisztika iránt érzett szeretetük okán végzik, a rájuk bízott feladatokat - egy közösen elfogadott terv alapján - , szisztematikusan, apró lépésekben, de céltudatosan hajtják majd végre.

Természetesen a munkacsoport saját célkitűzéseit a Társaság elnöksége által meghatározott keretek között, a Főtitkár irányítása, és a munkacsoport vezetőjének intsrukciói mellett hajtja majd végre. Mindezt reményeink szerint oly módon, hogy annak következményeként sok érdeklődő laikust és szakembert lesz képes a Társaság tagjai közé szólítani. Ezek a tagok

pedig további ötleteket adnak, amelyek megvalósítására bizonyára mozgósíthatóak lesznek. Ez biztosítja egyúttal folyamatosan a színes, szakmai programok, és a zökkenőmentes szakember-utánpótlás lehetőségét a kriminalisztika egyik legfontosabb kutatóműhelyében, a Nemzeti Közszerológálati Egyetemen.

Budapest, 2013. október 25.